

LJUBLJANSKI ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto

XLIV. letnik

1924

1. številka

Oton Župančič / Plašč

Prolog Veroniki Deseniški

OSEBE V PROLOGU:

DESENIŠKI GOSPOD.

VERONIKA, njegova hči.

SIDA, njegova sestra.

SOSED, graščak.

FRIDERIK II. CELJAN.

VITEZ JOŠT, v celjski službi.

KATICA, služkinja na Desenicah.

Soba v deseniškem gradu.

SIDA (*spravlja v skrinjo vezenino, ki jo je pravkar končala*). KATICA
(*prinese v sobo cinasto in bakreno posodo*).

KATICA: Niso to sama sonca, same lune?

Iz takih, vem, ne je kraljica španska.

SIDA: Pst!

KATICA: Ojoj — nisem vas videla, gospa.

SIDA: Da se krilatka naša ne zbudi.

KATICA: Kako zbudi? Mar je šla zopet spat?

SIDA: Saj ni še vstala.

KATICA: O, kako da ne?

SIDA: Ni še pol ure, kar sem vrata odprla
v nje spalnico. Metulji-sanje
so vztrepetavali ji na očeh,
obotavljuje se zleteti z njih;
a nisem jih hotela prepoditi
in sem potihoma zaprla spet.

KATICA (*zaropoče s posodo*).

SIDA: Pst! Kaj pa vendar misliš?

KATICA: Jaz ji ne bom metuljev prepodila,
so že sami sfrčali.

Oton Župančič: Plašč

Ni še deset minut, kar sem golobom
šla sipat zrnja... kličem — od nikoder
nobenega... pogledam preko zida,
in spod čez polje bela vsa hiti,
roké razkriljene — tako — ob vsako
pripet oblak golobov: dve zastavi
veselo vihrajoči njej na slavo.

SIDA (*pogleda v Veronikino sobo*).

O, glej, glej, res je: gnezdo prazno že.
Pa sem še pazila. Ljuba mladost!
Da se le kam predaleč ne zgubi.
Dandanes se potika po deželi
vsepolno ljudstva sumno čudnega,
ciganov, klatežev od bogvekod,
razcapancev, ki pesmi nam pojo,
vražarjev, romarjev, popotnikov,
ki nam prodajajo laž za resnico,
resnico ovešajo s slepečo šaro,
da več ne ločiš krinke od obraza.
Sam bog nas váruj. —

Kak črn oblak nam je zagrnil sonce?

KATICA: Oj, svet je poln brezdomcev kot vetrov —
na vrata trkajo in tožijo,
in molijo in svirajo, pojo,
odkrivajo, zavešajo nam sonce
in nosijo nevihte nam in zarje —
kakor jim Bog veli... in Bog jih čuvaj.

SIDA: No, Katica, ne bodi žalostna...
Saj ti pri nas ne smeš več čutiti
brezdomstva...

KATICA: O, saj ne, gospa,
saj ne, samo tako me je obšlo...

SIDA: Kaj pa naš sosed — ali ni še vstal?

KATICA: Kaj se bo gospodična res možila?

SIDA: Ej, upam, da! Mendà ne ostane sama.

Ej, upam, da jo bom oplétala,
ko pride pravi sokol po golobko.

KATICA: A, potemtakem ni...

DESENIČAN *in* SOSED *prideta*. KATICA *odide*.

SOSED: Torej tako... Dobro jutro, gospa tetka.

Oton Župančič: Plašč

SIDA: Že vstali, gospod sosed? Dobro jutro.

SOSED: Torej tako, prijatelj, kot sem rekel...

Nič, gospa tetka, čujte le še vi,

kar ostanite; vaše cenjeno

uho bo tudi stvar zanimala.

Torej, prijatelj, in vi, gospa tetka,

da ne razdiramo praznih besed:

jaz lahko čakam, kadar se bo zdelo

Veroniki: meni se ne mudi.

DESENIČAN: Kako pa tiste kure iz Indije?

Vraga — kako se že zovó?

SOSED: Pegatke.

Prihodnjič, kadar prideš, jih boš videl.

Ponos dvorišču! Gospa tetka, da,

dobili boste jajec za nasad.

Glede Veronike pa: moja kri

ne plapola slepó v zeleno strast,

ne plane v plamen, pa upade spet,

jaz, veste, ženim se tako poláhko,

zato pa vztrajno...

pri meni, bogve, voda ne gori...

Nevesto svojo dolgo že poznam...

DESENIČAN: O, saj si bil ji krstni kum.

SOSED: Hej, tetka, nisva takrat skup plesala?

SIDA: In lepe ste šeptali mi v uho!

SOSED: Kar je prinesla sapica pomladna...

SIDA: In spet odnesla — da — sam pih in puh.

SOSED: Vidite: ženin mlad — vse pih in puh.

Exempla docent... Strah me je, da kdo

Veroniki tako ne sviriliri...

Nji treba krepke roke zrelih let...

DESENIČAN: Tiste pegatke — jaz grem kar s teboj,

moram jih videti.

SOSED: Ste kaj premislili?

SIDA: Mladost je za modrost kot mi za strast,

in naša misel gre skoz božja sita:

kadar je presejána — kaj ostane?

DESENIČAN: Tebi se ne mudi — no, saj si rekel;

nji tudi ne — tako vsaj vidimo;

tako je torej vse v najlepšem redu,

in — jaz bi videl rad tiste pegatke.

Sicer pa ž njo govôri.

Oton Župančič: Plašč

SOSED: Bom, bom, bom —
a danes ne. Pozdravite mi jo.

Danes se čutim nekam starega.

DESENIČAN: Pa še par dni počakaj, da boš mlajši.

In reci, naj še meni osedlajo,
pridem takoj.

SOSED: Bog z vami, gospa tetka,
in nič zamere; da, ti prideš tudi?

SIDA: Srečo na pot.

SOSED *odide.*

DESENIČAN: Ga vidiš slivarja!

Pozdravite mi jo!

Ta ženin s svojimi pegatkami!

Postilo, rožni venec, škapulir,

ne pa nevesto. Péstuj svoj podgròm,

glej ples izza peči in z bergljo tolci takt!

Ne vidiš, da ti je odsviralo?

Kadar nam raste volna iz ušes,

ljubezen nima zanje več skrivnosti

in smeje se poskokom hromonogim.

Nič ni s poskokom več — poklek, poklek!

Glej, da spodobno prišantaš do jame

in z vso častitljivostjo ležeš v grob,

če ne, boš še po smrti nam pavliha.

SIDA: Bog ga previdi. — Vendar, brate moj,
moramo misliti, kako bi ž njo.

DESENIČAN: Kako bi ž njo! Kako bi neki ž njo!

Kaj neki treba misliti pri tem?

Naj raste, naj cvetè, kot hoče Bog.

Mar se nam ni razvila na radost?

SIDA: Oj brate — deklice so rahel cvet:

saj veš o kresu zarje Vidove:

večerna se poljublja z jutranjo —

večerna ugasne, jutranja zasine,

med njima pa je nezaznaven hip,

ko sonce docvetè in se osuje.

DESENIČAN: Za moje oči predeš pretenko svilo:

kaj hočeš reči, modra tetka, s tem?

SIDA: Veronika gre v zarje Vidove.

DESENIČAN: Tako, tako, tako...

In jaz ji s klina snemi ženina?

Oton Župančič: Plašč

Mar naj razbobnam: dèkle za udajo,
 še dosti čedno, s táko in táko doto,
 oče matòr, ne bo vam dolgo na potu,
 odrine skoro v krtovo deželo!
 Ali naj dam jo temu slivarju?
 Ej, modra tetka, prèveč ne modruj.
 Kaj ji je hudega? Ej, beži, beži
 mi s temi Vidovimi zarjami.
 Kaj nezaznaven hip! Par dni se sonce
 še obotavlja pred obratom svojim.
 Sploh pa — vse to se uredi samó —
 in — in — kák pa bi bil brez nje tá grad?
 In ti — povej, bi ti brez nje prebila?
 Edino od nje so jasne nam te stene,
 dokler zrcalijo njeno prisotnost,
 naj ona izgine, vse nam oslepé.

SIDA: Ne gre za naju, brat, kako bo nama;
 za to gre, brat, da ona nam ne ugasne
 nepazoma v samotah teh.

DESENIČAN: Kako?
 Kaj nima tukaj mene, nima tebe?
 Ni čisti plamen njen kot med dlanmi
 zaslonjen varno? Kaj mi govoriš?
 Odkod to predeš? Si-li morda kaj
 zapazila? Se kaj na skrivnem snuje,
 da jaz ne vem?
 Ti nekaj pleteš, Sida, nekaj pleteš,
 in meni za hrbtòm.

SIDA: In če bi, sam veš, da nič slabega.

DESENIČAN: Kaj pa spet to? Kako? Da res kaj pleteš?

SIDA: Pravim, četudi bi, nič slabega.

DESENIČAN: Ej, res, tako? Zdaj sem pa zlêtel vznak.

Na streho pojdem, da, za petelina,
 da bom vsaj vedel, kakšen veter vleče
 na Desenicah. Res, nič slabega?
 No, to so pa novosti, to, Lej, lej!
 Kaj pomirljivo to priznanje.

SIDA: Brat, veš, da sem prevzela njeno usodo
 iz materinih rok kot dragoceno
 zaupano mi dedščino.

DESENIČAN: To vem.

SIDA: Tako sem dete vtisnila si v dušo,
do takih globočin in bolečin,
da sem sprejela vase ga kot mati
in morala nanovo ga roditi.
In — o — kako ti naj to dopovem? —
V neizprosno divjih krčih materinstva
me vso je preorala grozna slast,
v notrini moji so nabrekli
zgoščeni skrivni viri v burne toke,
neodoljiva me je gnala sla:
pristávila sem dete na dekliške,
na prsi nedotaknjene . . . in bog ve, brat,
dete je pilo — pilo iz mene, brat . . .

DESENIČAN: Sestra! Kaj, sestra?
Brezdna do brezdna pred menoj globiš,
orjaške stolbe v nikdar sluten svet.
V kakšnih podzemskih tajnih katedralah
slavite službo svojega boga,
ve ženske, tik, tik nas — mi pa topí
ne vidimo, ne slišimo ničesar . . .
Sida, oprosti mi.

SIDA: Mladost je moja stala zmedena
pred zagonetnimi nalogami.
Vezivo komajda začeto njene usode
ostalo je v neveščih teh rokah
kot star in nerazumljen rokopis.
Z okorno iglo sem po njem bodljala,
in plahi prsti so poskušali
nadaljevati vzorec, le narahlo
naznačen . . . Joj, umikal se je očem,
kot váravo zastrti sklepi božji.
O, kaj trpljenja, kaj omahovanja,
brat, koliko noči z glavó v dlaneh,
obupa in poskusov spet in spet!
Napósled risbo ujamem in uberem
v soj šarovito živ — tedaj začutim,
da se je od mene nekaj poslovilo,
kar mi je stalo ves čas za rameni
pozorno sklonjeno in gledalo
kako spolnujem njeno oporoko.
In vidim, vem, vem, da sem pogodila

Oton Župančič: Plašč

nje voljo in namene z detetom,
ker šla pomirjena je zopet spát.

DESENIČAN: Doslej sem mislil, da stoji življenje
na bronastih nogah — kovaško delo —
zdaj pa izvem,
da njega pajčevinasto tkanino
nam drobni, beli prsti snujejo. (*Ji poljubi roko.*)

SIDA: Ne vem, kaj misliš, brat, a res je oboje:
ti kuj, jaz pletem, pa bo res in prav.

DESENIČAN: Sestra se roga, brat ji ne zameri.

SIDA: Ne — sestra veze, in bi rada od brata,
da bi pohvalil njeno vezenino.

DESENIČAN: Pa kar na slepo? Brat bi jo rad videl.

SIDA: Naj bo; a mile sodbe prosim, veš.

Gre k skrinji in vzame iz nje vezen plašč.

Ne, čakaj z grajo — to še ni na lice.
Evo, tako ... Kaj praviš zdaj?

Razgrne pred njim plašč.

DESENIČAN: Umetna roka je sukala iglo,
domiselna jo glava je vodila.
Sijaj, dostojen ram kraljičinih.
Po spretno prepletenem labirintu
teh vitic šeta oko kot po gredicah ...
A Sida, kaj je to?
Tri zlate zvezde tu na sinjem polju —
vraga — nili to grb?

SIDA: Ga ne poznaš?

DESENIČAN: Grb! Bogme, celjskih grofov! Celjske zvezde.

SIDA: No, vidiš.

DESENIČAN: Toda kaj naj to pomeni?
Kakšne skrivavnice in rebusi?

SIDA: Da, zdaj je čas, da ti jih razložim.
To je načrt moj za Veroniko,
njenih bodočih potov zemljevid:
po zvutih labirintih vitic teh
privesti hočem jo pod celjske zvezde.

DESENIČAN: In tam?

SIDA: Se naj i njena razblesti.

DESENIČAN: Sestra, kam misliš!

Oton Župančič: Plašč

SIDA: Mirnó poslušaj, brat.

Pod celjske zvezde — to se pravi v Krško.

Tam se je udvoril Friderik Celjan

z ženó mu Jelisavo Frankopanko.

DESENIČAN: Ni Modrušanka?

SIDA: To so Frankopani.

Zakaj me motiš, ko sam dobro veš.

Veronika je odrasla Desenicam.

Le molči, brat — ona sama ne sluti —

kaj — veli plamen, kam iskre prši,

in ktera vgasne, ktera se razzvézdi? —

kot ti ne veš, res, véruj, da ne veš.

A jaz sem često ujela ji v očeh

odsvite nagle čudnih bliskavic

izza goré devete...

Čas, čas je. Desenice so za njó.

Naj gre na dvor grofici Jelisavi

za dvornico. Vse drugo — kar da Bog.

DESENIČAN: Pa saj nas ne poznajo več Celjani.

Hej, kje so časi, ko smo s starim grofom,

Hermanom, dedom tega Friderika,

v pojezdu jadrnem podrli Pruse

nevernike in gnali jih na vzhod,

da so skakali kakor žabe v vódo,

v ledeni Njemen! Z nami bil je škof,

vrag vedi, nekak Nemeč ali kaj...

Pogani v vodo — on pa širom roke:

«V imenu Očeta, Sina in Duhá!»

pa ti na mah pokrsti vse pesjane!

Tako, da kdor je utonil, je gorak

po ledu šel v nebesa, da te šent! —

Nazaj gredé nas je v rutenski zemlji

pogostil — bogme, do sto vitezov.

Lahkó si misliš! Tekel je vipavec

in ljutomerec in še sladko vino

rebulja od tam doli, od Trstà.

Lahkó si misliš! — No, pa stopi k meni

ta Herman, mladi, veš, sin starega,

današnji véliki grof celjski — stopi:

«Ti, Deseničan, zvrčaš nam bokale,

kakor si Pruse,» pravi, «no, pa dajva,

poskusiva se na čelade!» — Prav.

Oton Župančič: Plašč

«A, gospod grof, jaz nisem tak glavàn
 kakor ste vi, in boj bo neenak.»
 Predrzo je biló, pa ni zameril.
 Natočimo čelade do robú —
 izpijeva, in dobro sva ga nesla.
 On pa, ko išče svojega prostora,
 séde na stol, ki ga je videl — zraven...
 No, pa je brž pokoncu. «Bogme,» pravi,
 «imel si prav, ko si me prej opomnil:
 zdaj vidim sam, da sem prehud glavàn.» —
 Hej, da!

Tako smo nékdaj skup junačili.
 A to je tam, kjer lanska mesečina.
 Celjani v soncu nosijo glavó,
 nadéleč so razpregli si oblast.
 Celjan zdaj več ne sede zraven, bogme,
 Celjan zdaj vselej vidi pravi stol.
 Herman je kraljev tast — po Barbari,
 po hčeri svoji, da, in Friderik —
 no, ta je kraljev svak — in hud glavàn.
 Ne, kaj bi tisto — stari Deseničan
 je njim že tam, kjer lanska mesečina.
 Pozabljen, pokopan — amen in križ!

SIDA: Brat — lej moj plašč!

Namenjen Frankopanki za poklon,
 na nas obrne oči gospé visoki. —
 Sedaj si videl mojo vezenino:
 odôbri mi jo, brat, ali zavrzi.

DESENIČAN: Ukrepaj, Sida, kakor veš in znaš:
 če misliš, da bo prav, bodi tako —
 če misliš res... naj bo, pa tavajmo
 med temi stenami temotnimi
 počasi proti grobu... če ni drugače.

SOSED (z dvorišča): Hej, osedlano je!

DESENIČAN: Ej, da te vrag —
 stari pegatkar... nanj sem že pozabil...
 Kaj praviš, Sida?

VERONIKA *pride.*

VERONIKA: Očka, dobro jutro!
 Zelenka sem ti osedlala, veš!
 Teta, sem ti ušla iz postelje?

Oton Župančič: Plašč

SIDA: Kaj si pa delala?

VERONIKA: Zarjo lovila.

DESENIČAN: Veronika — pokaži mi oči.

Kaj sije v teh očeh, Veronika?

VERONIKA: To mi pa moraš ti povedati;
zdaj najbrž ti; jaz si ne vidim vanje.

DESENIČAN: Nič mlajšega kot jaz? Nič mlajšega?
Ne skače ženin še po tej glavici?

VERONIKA: Tič Bogdal nosi deco, pravijo,
in — ako Bog dá — tudi ženine.

DESENIČAN: Prav, golobička, prav... Tako, tako...
Dejal bi, sestra — tvoje bliskavice
so za goró deveto... no, kot sem rekel...
Le se lepo pogovorita ž njo.
Hm, torej zbogom... Veš, Veronika,
teta ima novico zate.

VERONIKA: Res?

Na Desenicah so to redke tice —
ta je gotovo izgrešila pot.

SIDA: Brat: bliskavica!

DESENIČAN: Hm. Na svidenje.

DESENIČAN *odide.*

VERONIKA: Zdaj pa novico, teta. No, le brž!

Je naša račka iznesla zlato jajce?
Je prišel romar s školjko čudežno,
ki jo nastaviš na uhó, pa ti
pripoveduje bajke biserne
iz jutrove dežele? Ali je
priplulo izza morja dvanajst pavov,
da bo lahkó grájska Veronika
hodila k maši kakor mlada Zora:
peroti svetle zgrinjajo,
mi hladno senco delajo!
Ktera kraljica daljnega iztoka
je šetala pod takim baldahinom,
kot mlada Zora?... Ah... kot mlada Zora!
Ne, tetka, nič ni novega pri nas!
To je navita ura.

SIDA: Kaj? Kako?

VERONIKA: No da, tako: naš grad, vse Desenice,
vse tod okrog — samo navita ura:

Oton Župančič: Plašč

zdaj kaže toliko, in za pol ure
 bo pač pol ure več — to vem naprej...
 Na, zdaj sem pa spet lépo zinila!
 A, tetka, to ni nič, no, tetka, čuj:
 na uri tej pa je pojoča tička,
 modra in dobra, da, s človeškim glasom,
 z očesom, ki vse vidi in vse vé,
 prav v srce vidi in prav dobro vé,
 da je Veronika norčāv otròk,
 ki mnogo blebeta in malo misli.

SIDA: Ki mnogo sanja in malo pove —
 tako jo videlo je tisto oko.

Da, res je, res: te naše Desenice
 dan nizajo na dan, kot stara mamka
 prebira jagode na večnem môlku
 v momljanju uspavajočem... To pa ni
 nič za Veroniko, kajnedane?

VERONIKA: O, tetka, ti si modra, bodi dobra
 in mi oprôsti.

SIDA: Kaj naj oprostim?
 Naj roži oprostim, da gre v razcvit?
 Plamenu, da gori? Tici, da poje?
 In tebi, da si mlada?

VERONIKA: Tetka, o!

SIDA: V Krškem, Veronika, tam je življenje.
 Ne bi šla rada v Krško?

VERONIKA: Teta, teta?
 Kako? Da res? Je to tista novica?
 Saj tam je mladi Friderik Celjan;
 pravijo, da je lep mož. Kaj pa oče?
 Pregovorila si ga, vem, vem, vem.
 Zato me je tako v oči ubral.
 To si vkrenila ti... Se je kaj branil?
 O, dobra tetka! V Krško! In kedaj?

SIDA: No, lej jo vihro! Ti bi kar planila,
 kar tako prostolasa, kakor si.
 Počakaj vsaj, potrpi, da te spletem.
 Saj še prav nič ne veš.

VERONIKA: Kako? Kaj nisi?

SIDA: Sem, sem! Kako si neučakana.
 To ne gre kar tako neutegoma.

Oton Župančič: Plašč

Pred tabo, vidiš, pojde še ta plašč,
ta naj te uvede in priporoči
grofici Jelisavi.

VERONIKA: Srečna ta,
ki ji bo tekel z ram ta bujni slap!

SIDA: Hlapcu še naročim, naj se pripravi
še danes v Krško, pismo še napišem,
potem pa — sreča in Bog.

SIDA odide.

VERONIKA *si je ogrnila plašč.*

VERONIKA: A tisti vitez tam na gori prej?

Če bi prišel in bi me videl zdaj?

Kako bi ga sprejela, kaj mu rekla?

Pa to ni nič — bil je le moj živ sen...

FRIDERIK pride. Dolg, pomemben in usoden molk.

FRIDERIK: Zdrava, grofica celjska.

VERONIKA: Zdrav, gospod.

FRIDERIK: Videl sem belo zvezdo-repatico,
dvoje pramenov vlekla je za seboj
preko livade
in potegnila me je v svoj vrtěž,
da moral sem za njó.

VERONIKA: Videla na konju svetega sem Jurja,
od njega je zlata zarja vzhajala,
ovila me je vso v plašč plameneč —
zbežala sem, da nisem v njem zgorela.

FRIDERIK: Plamenu v sebi nihče ne vbeži,
dokler ne strne z drugim se plamenom.

VERONIKA: O, plamen kliče plamen, vroče, vem...
Od srca se mi trga proti tebi...

FRIDERIK: Pokorno slušaj, kamor kaže pot.

VERONIKA: O Bog, saj moram, moram slušati...

Se strneta v poljubu. Dolg premor.

A kdo si, vitez, ki si mi srcé
mladó, neizkušeno na mah prevzel,
da vé še samo záte na tem svetu?

FRIDERIK: Jaz sem — ne izprašuj, le ljubi me!

A ti — povej — odkod ta slavni plašč
s celjskimi zvezdami na tvojih ramah?

Oton Župančič: Plašč

To je kot pismo polno tajnih znamenj,
ki prorokujejo bodoče usode.

VERONIKA: To pismo je vprašanje na usodo;
čita naj ga grofica Jelisava
in naj odgovori, da ali ne.
A zdaj je pač vseeno že...

FRIDERIK: Grofici Jelisavi, dete, kaj?

VERONIKA: Za dvorno gospodično.

FRIDERIK: Ti k grofici?

Ti da bi rada k nji za dvornico?

Za boga, slišim prav?

VERONIKA: Kako? Ni tebi prav?

FRIDERIK: O, prav, prav. —

Počakaj, draga, daj meni ta plašč...

in za en mesec, morda za en teden...

kdo ve — nemara prej — dobiš odgovor...

Jaz, glej, sem v celjski službi.

VERONIKA: V Krškem?

FRIDERIK: Da.

VERONIKA: O Bog, kako se je to strnilo!

A kakšni jezdecí grmé čez most?

FRIDERIK (*pogleda skozi okno*).

Moji prijatelji. Kaj neki bo?

VERONIKA: Tu jih sprejmite. Teti grem povedat.

To bo vesela.

VERONIKA *odide*.

FRIDERIK: Preblisnila mi je telo in dušo...

Vitez JOŠT *pride*.

JOŠT: Čuj, Friderik!

Opravili smo. In še gorko vest

smo ti prinesli v Krško. Tam izvemo,

da si odjahal. Naglo za teboj —

le konje smo menjali — in evo nas.

FRIDERIK: Kaj je?

JOŠT: Končali smo pohod. Po njem je.

Štirje gradovi so ti na poklon.

Hlapci uklenjeni in vse ugnano.

On ni imel te kapljice poguma,

da bil bi tvegáI vse za vse.

Stanko Majcen. Modro lesketa se mak

FRIDERIK: Kako žvaláš ti konje? Po francosko?
In kakšno sedlo je za žensko boljše:
ogrsko? turško?

JOŠT: Saj me ne poslušáš.

FRIDERIK: Na konju plavala bo kot labod
na zibkem valu.

JOŠT: Bedrik — kam strmiš?

FRIDERIK: Kaj govoriš?

JOŠT: Herič, tvoj zoprnik —
pobegnil kakor zajec, bogvekod
potika se po gornjegrajskih šumah...

FRIDERIK: Kaj — Herič? Herič?

Ah, kje je to, kje je že zame to!
Dajte mu vse nazaj — jaz nisem več
nikomur zopernik.

JOŠT: Greš-li v puščavo?
Ta je pa dobra — ali si sam svoj?

FRIDERIK: Pusti me, prosim, kakor da me ni.
Počakajte me spodaj. Da, in to:
ne zinite nikomur, kdo sem jaz.

JOŠT: Poslušam, a razume naj te vrag.

FRIDERIK: Sploh — kar odjahajte. Vas že doidem.

JOŠT odide. VERONIKA s SIDO pride.

Zastor.

*Maži poeta - a brez vprašanja
francoski mater tj. mater
je vse pokrival. Nes 10/2921*

Stanko Majcen / Modro lesketa se mak

Sence rôk, rjave rane,
modro lesketa se mak,
pride noč in pride spanje,
tih, prijateljski korak.

Vse bi dal za dušo eno,
da mi topla zagori,
vse samote so jo strle,
noč upihnila oči.

Vse bi dal za eno žalost,
pa je mrtva, mrtev ptič,
mehko gnezdo okamenelo,
blaten angel, lúči nič.

Sence rôk, rjave rane,
tih, prijateljski korak,
pride On in pride spanje,
modro lesketa se mak.

*Maži je stopil iz temne - če prijatelj
pebno ostane na puči, se maren?*